

PRAVILNIK

O NAČINU PRIZNAVANJA I PROCENJIVANJA IMOVINE, OBAVEZA, PRIHODA I RASHODA MALIH PRAVNIH LICA I PREDUZETNIKA

("Sl. glasnik RS", br. 106/2006 i 111/2006 - ispr.)

I OSNOVNE ODREDBE

Član 1

Ovim pravilnikom propisuje se način priznavanja i procenjivanja imovine, obaveza, prihoda i rashoda malih pravnih lica i preduzetnika, koji ne primenjuju Međunarodne računovodstvene standarde (MRS), odnosno Međunarodne standarde finansijskog izveštavanja (MSFI).

Član 2

Malo pravno lice i preduzetnik iz člana 1. ovog pravilnika (u daljem tekstu: poslovni subjekat) priznavanje i procenjivanje imovine, obaveza, prihoda i rashoda vrši u skladu sa zakonom, dugim propisom, ovim pravilnikom i svojim opštim aktom.

Opšti akt iz stava 1. ovog člana mora biti u skladu sa zakonom, dugim propisom i ovim pravilnikom.

II OSNOVNE PRETPOSTAVKE I NAČELA FINANSIJSKOG IZVEŠTAVANJA

Član 3

Finansijski izveštaji poslovnog subjekta sastavljaju se prema načelu nastanka poslovnog događaja i načelu stalnosti poslovanja.

U skladu sa načelom nastanka poslovnog događaja, poslovni događaj se priznaje kada je nastao i uključuje se u finansijske izveštaje u periodu na koji se odnosi, nezavisno od prijema ili isplate novca u vezi sa tim poslovnim događajem.

U skladu sa načelom stalnosti poslovanja, finansijski izveštaji se sastavljaju uz pretpostavku da poslovni subjekat stalno posluje i da neće obustaviti poslovanje u doglednoj budućnosti.

Član 4

Pri sastavljanju finansijskih izveštaja poslovnog subjekta na dan otvaranja, odnosno zaključenja postupka stečaja i likvidacije, kao i u slučajevima kada se u toku trajanja tih postupaka sastavljaju godišnji finansijski izveštaji, poslovni subjekti primenjuju odredbe ovog pravilnika, s tim što procenjivanje imovine koja čini stečajnu, odnosno likvidacionu masu, vrše u skladu sa propisima kojima se uređuje stečaj i likvidacija privrednih subjekata.

Član 5

Promene koje su u finansijskim izveštajima poslovnog subjekta nastale na osnovu promena u računovodstvenim procenama kao posledica novih informacija ili novih saznanja i koje se ne smatraju ispravkom grešaka iz prethodnog perioda, obuhvataju se u finansijskim izveštajima perioda u kojem su nastale.

Član 6

Materijalno značajne greške u finansijskim izveštajima poslovnog subjekta iz prethodnog perioda ispravljaju se korekcijom početnog stanja neraspoređenog dobitka, odnosno gubitka u periodu u kome su utvrđene.

Materijalno značajnom greškom, u smislu stava 1. ovog člana, smatra se greška koja pojedinačno ili kumulativno iznosi više od 2% od utvrđenog dobitka, odnosno gubitka pre oporezivanja.

Član 7

Ispravke grešaka iz ranijih perioda koje se u smislu ovog pravilnika ne smatraju materijalno značajnim greškama vrše se u finansijskim izveštajima za period u kojem su te greške ustanovljene.

III PROCENJIVANJE POZICIJA BILANSA STANJA

1. Sredstva

Član 8

Sredstvo je resurs koji kontroliše poslovni subjekat kao rezultat proteklih događaja i od kojeg očekuje priliv budućih ekonomskih koristi i ako se njegova vrednost može utvrditi.

Sredstvo se priznaje u finansijskim izveštajima ako u njemu postoji potencijal koji obezbeđuje buduće ekonomske koristi iz kojih će u poslovni subjekat uslediti priliv novca ili novčanih ekvivalenata.

1) Neuplaćeni upisani kapital

Član 9

Neuplaćeni upisani kapital procenjuje se u visini nominalnog iznosa potraživanja po osnovu upisa kapitala.

2) Nematerijalna ulaganja i osnovna sredstva

Član 10

Nematerijalnim ulaganjima, u smislu ovog pravilnika, smatraju se ulaganja u nemonetarna sredstva bez fizičkog sadržaja, koja služe za proizvodnju ili isporuku dobara i usluga, za iznajmljivanje drugim licima ili se koriste u administrativne svrhe, čiji efekti se očekuju u periodu dužem od jedne godine, kao što su ulaganja u razvoj, koncesije, patentni, licence i

slična prava, ulaganja u pribavljanje nematerijalnih ulaganja, kao i kupovinom stečeni *goodwill*.

Osnovnim sredstvima, u smislu ovog pravilnika, smatraju se zemljište, građevinski objekti, investicione nekretnine, postrojenja, oprema, biološka sredstva i ostala osnovna sredstva, kao i ulaganja u vezi sa pribavljanjem osnovnih sredstava.

Osnovnim sredstvima, u smislu ovog pravilnika, smatraju se i sredstva uzeta u finansijski lizing.

Biološkim sredstvima, u smislu ovog pravilnika, smatraju se šume, višegodišnji zasadi i osnovno stado.

Investicionim nekretninama, u smislu ovog pravilnika, smatraju se nekretnine (zemljište ili zgrade - ili deo zgrade - ili i jedno i drugo), koje vlasnik ili korisnik lizinga, po osnovu finansijskog lizinga drži radi ostvarivanja zarade od izdavanja nekretnine ili radi uvećanja vrednosti kapitala ili radi i jednog i drugog, a ne radi: (a) upotrebe za proizvodnju ili snabdevanje robom ili pružanje usluga ili za administrativne svrhe; ili (b) prodaje u okviru redovnog poslovanja.

Član 11

Nematerijalna ulaganja i osnovna sredstva procenjuju se po nabavnoj vrednosti ili po ceni koštanja, umanjenoj za ispravku vrednosti po osnovu amortizacije i ispravku vrednosti po osnovu obezvređenja, u skladu sa ovim pravilnikom.

Nabavnu vrednost iz stava 1. ovog člana čini neto fakturna vrednost dobavljača, uvećana za zavisne troškove po osnovu nabavke (dažbine koje se ne mogu povratiti od poreskog organa i drugi direktni troškovi nabavke) i troškove dovođenja u stanje funkcionalne pripravnosti.

Cenu koštanja nematerijalnih ulaganja i osnovnih sredstva čine direktni troškovi i pripadajući indirektni troškovi proizvodnje.

Ako je cena koštanja veća ili manja od nabavne cene istog ili sličnog proizvoda na tržištu, primenjuje se niža vrednost.

Poslovni subjekat opštim aktom može da uredi da zemljište i nekretnine procenjuje po tržišnoj vrednosti.

Član 12

Nabavnu vrednost, odnosno cenu koštanja osnovnih sredstva prilikom dodatnih ulaganja izvršenih pri rekonstrukciji, adaptaciji i modernizaciji ili drugoj dogradnji, radi povećanja kapaciteta, poboljšanja kvaliteta ili promene namene, odnosno produžetka veka korišćenja, čini zbir neotpisane vrednosti i vrednosti novog ulaganja, s tim što vrednost dodatnog ulaganja u sopstvenoj režiji ne može biti veća od tržišne vrednosti.

Neotpisana vrednost osnovnih sredstava iz stava 1. ovog člana, umanjuje se za neotpisanu vrednost ili procenjenu tržišnu vrednost delova koji se zamenjuju.

Član 13

Izuzetno od člana 11. stav 1. ovog pravilnika, u slučaju ako se biološka sredstva na dan bilansa mogu proceniti po tržišnoj vrednosti, tada se ona procenjuju po toj vrednosti.

Smanjenja vrednosti bioloških sredstava na osnovu procenjivanja po tržišnoj vrednosti, u skladu sa stavom 1. ovog člana, iskazuju se na poziciji rashoda, a povećanja vrednosti na poziciji prihoda u istom obračunskom periodu.

Član 14

Nematerijalna ulaganja, izuzev *goodwill*-a, i osnovna sredstva, izuzev zemljišta i bioloških sredstava i investicionih nekretnina koje se procenjuju po tržišnoj vrednosti, čiji je korisni vek upotrebe duži od jedne godine, otpisuju se redovno u toku poslovne godine na teret poslovnih rashoda obračunom amortizacije.

Amortizacija iz stava 1. ovog člana podrazumeva sistematsko otpisivanje vrednosti nematerijalnih ulaganja i osnovnih sredstva u toku njihovog korisnog veka upotrebe.

Obračunu amortizacije podležu nematerijalna ulaganja i osnovna sredstva koja kumulativno ispunjavaju sledeće uslove:

- a) koriste se u dužem periodu od jedne godine;
- b) imaju vremenski ograničenu vrednost upotrebe;
- v) namenjena su za upotrebu pri obavljanju delatnosti.

Obračun amortizacije vrši se pojedinačno za svako osnovno sredstvo.

Izuzetno od stava 4. ovog člana, za biološka sredstva i alat i inventar koji se kalkulatивно otpisuje, obračun amortizacije može se vršiti i po grupama sredstava.

Amortizaciji ne podležu *goodwill*, nematerijalna ulaganja i osnovna sredstva u pripremi, zemljište, biološka sredstva i investicione nekretnine, ako se procenjuju po tržišnoj vrednosti, spomenici kulture i istorijski spomenici.

Poslovni subjekat opštim aktom uređuje metode i stope za obračun amortizacije.

Član 15

Poslovni subjekat prilikom sastavljanja finansijskih izveštaja procenjuje da li su nematerijalna ulaganja i osnovna sredstva obezvređena.

Nematerijalna ulaganja i osnovna sredstva su obezvređena ako je njihova neotpisana vrednost veća od vrednosti koja se može naknaditi njihovom prodajom ili upotrebom i ta razlika se iskazuje kao rashod u periodu u kojem je utvrđena.

Ukidanje obezvređenja nematerijalnih ulaganja i osnovnih sredstava iskazuje se kao prihod u periodu u kojem je ukidanje utvrđeno.

Član 16

Dobici ili gubici koji proisteknu iz rashodovanja ili otuđenja nematerijalnog ulaganja i osnovnog sredstva utvrđuju se kao razlika između neto priliva od prodaje i sadašnje knjigovodstvene vrednosti utvrđene na dan rashodovanja, odnosno otuđenja i priznaju se kao prihod ili rashod.

3) Učešća u kapitalu

Član 17

Učešća u kapitalu pravnih lica procenjuju se po nabavnoj vrednosti, umanjenoj za gubitke po osnovu obezvređenja.

Izuzetno od stava 1. ovog člana, učešća u kapitalu pravnih lica koja su namenjena prodaji, procenjuju se po tržišnoj vrednosti, a razlike koje se po tom osnovu utvrde iskazuju se u revalorizacionim rezervama.

4) Ostali dugoročni finansijski plasmani

Član 18

Ostali dugoročni finansijski plasmani procenjuju se po nabavnoj vrednosti, umanjenoj za gubitke po osnovu obezvređenja.

Izuzetno od stava 1. ovog člana, hartije od vrednosti koje su kupljene radi prodaje procenjuju se po tržišnoj vrednosti, a razlike koje se po tom osnovu utvrde iskazuju se kao prihodi ili rashodi.

5) Zalihe

Član 19

Zalihe materijala, rezervnih delova, inventara i robe procenjuju se po nabavnoj vrednosti, umanjenoj za gubitke po osnovu obezvređenja.

Nabavnu vrednost, u smislu stava 1. ovog člana, čine neto fakturna vrednost i zavisni troškovi nabavke, kao i dažbine koje se ne mogu povratiti od poreskog organa.

Pod zavisnim troškovima nabavke podrazumevaju se svi direktni troškovi u postupku nabavke do uskladištenja. U zavisne troškove nabavke mogu se uključiti i pripadajući troškovi sopstvenog transporta, uključujući i troškove utovara i istovara, najviše do nivoa tržišne cene takve usluge.

Materijal, rezervni delovi i inventar proizvedeni za sopstvene potrebe procenjuju se po ceni koštanja utvrđenoj na način propisan u članu 20. st. 2. i 3. ovog pravilnika ili po neto tržišnoj ceni ako je ona niža.

Gubici po osnovu obezvređenja zaliha iz stava 1. ovog člana utvrđuju se kao razlika između nabavne vrednosti zaliha i njihovih neto prodajnih vrednosti na dan bilansa.

Gubici po osnovu obezvređenja zaliha iz stava 5. ovog člana iskazuju se kao rashod, a ukidanje gubitaka po osnovu obezvređenja zaliha iskazuje se kao prihod, u periodu u kojem su nastali.

Obračun izlaza sa zaliha iz stava 1. ovog člana može se vršiti po metodi "prva ulazna - prva izlazna" (FIFO) ili po metodi ponderisane prosečne cene, prema opštem aktu poslovnog subjekta.

Ako se zalihe materijala, rezervnih delova i inventara vode po planskim nabavnim cenama, a zalihe robe po prodajnim cenama, obračun odstupanja u cenama, odnosno razlike u ceni vrši se tako da vrednost izlaza bude svedena na vrednost iz stava 7. ovog člana.

Obračun odstupanja u cenama iz stava 8. ovog člana, vrši se u skladu sa opštim aktom poslovnog subjekta.

Član 20

Zalihe nedovršene proizvodnje i gotovih proizvoda procenjuju se po ceni koštanja ili po neto prodajnoj ceni ako je ona niža.

Cenu koštanja iz stava 1. ovog člana čine nabavna vrednost utrošenog materijala za izradu, troškovi prerade i drugi troškovi koji su nastali u procesu dovođenja zaliha na sadašnju lokaciju i sadašnje stanje.

Troškovi prerade zaliha obuhvataju direktne troškove koji se odnose na jedinice proizvodnje i pripadajuće indirektno troškove proizvodnje.

Ako se zalihe nedovršene proizvodnje i gotovih proizvoda vode po planskim ili drugim oblicima stalnih cena, obračun odstupanja u cenama, odnosno razlike u ceni vrši se tako da vrednost izlaza bude svedena na vrednost iz stava 1. ovog člana.

Ako se neto prodajna vrednost zaliha nedovršene proizvodnje i gotovih proizvoda na dan bilansa smanji ispod vrednosti po kojima su iskazane, za iznos te razlike vrši se obezvređenje zaliha na teret rashoda u periodu u kojem je utvrđeno smanjenje vrednosti.

Ukidanje obezvređenja zaliha vrši se u korist prihoda u periodu u kojem je utvrđeno smanjenje obezvređenja.

Član 21

Izuzetno od člana 20. stav 2. ovog pravilnika, cenu koštanja poljoprivrednih proizvoda proizvedenih kao plod sopstvenih bioloških sredstava poslovnog subjekta, čini njihova tržišna vrednost, umanjena za procenjene troškove prodaje na dan kada je proizvodnja završena.

6) Stalna sredstva namenjena prodaji

Član 22

Stalna sredstva namenjena prodaji, u smislu ovog pravilnika, čine nematerijalna ulaganja i osnovna sredstva namenjena prodaji.

Poslovni subjekat, na osnovu odluke ili plana prodaje, klasifikuje stalna sredstva kao sredstva namenjena prodaji, ako će se njihov iskazani iznos prvenstveno povratiti prodajom, a ne korišćenjem u obavljanju delatnosti.

Stalno sredstvo koje je klasifikovano kao sredstvo namenjeno za prodaju, procenjuje se po nižem iznosu između iznosa po kojem je iskazano (po nabavnoj ceni ili ceni koštanja) i iznosa po tržišnoj vrednosti umanjenoj za troškove prodaje.

Poslovni subjekat ne amortizuje stalno sredstvo sve dok je klasifikovano kao sredstvo namenjeno za prodaju, ili dok je deo grupe za otuđenje koja je klasifikovana kao grupa sredstava namenjena za prodaju.

Poslovni subjekat priznaje gubitak zbog obezvređenja za svaki početni ili naknadni otpis sredstva do tržišne vrednosti umanjene za troškove prodaje.

Poslovni subjekat priznaje dobitak za svaki sledeći porast u tržišnoj vrednosti umanjenoj za troškove prodaje sredstva, ali ne veći od kumulativnog gubitka zbog obezvređenja koji je ranije priznat.

7) Kratkoročni plasmani i potraživanja

Član 23

Kratkoročni krediti i zajmovi procenjuju se po nominalnoj vrednosti, umanjenoj indirektno za procenjene gubitke zbog obezvređenja, a direktno za nastala i dokumentovana smanjenja vrednosti.

Hartije od vrednosti i otkupljene akcije i udeli drugih pravnih lica procenjuju se po nabavnoj vrednosti ili po tržišnoj vrednosti ako je ona niža.

Otkupljene sopstvene akcije i otkupljeni sopstveni udeli iskazuju se po nominalnoj vrednosti, a razlika se iskazuje na poziciji emisione premije.

Kratkoročna potraživanja procenjuju se po nominalnoj vrednosti, umanjenoj indirektno za procenjeni iznos verovatne nenaplativosti potraživanja, a direktno - ako je nemogućnost naplate izvesna i dokumentovana.

Finansijski plasmani i potraživanja u stranoj valuti, kao i potraživanja sa valutnom klauzulom procenjuju se po srednjem kursu strane valute na dan sastavljanja finansijskih izveštaja, umanjeni indirektno za procenjeni iznos verovatne nenaplativosti, a direktno - ako je nemogućnost naplate izvesna i dokumentovana.

8) Gotovinski ekvivalenti i gotovina

Član 24

Gotovinskim ekvivalentima i gotovinom smatraju se hartije od vrednosti, depoziti po viđenju, gotovina, plemeniti metali i predmeti od plemenitih metala.

Hartije od vrednosti imaju karakter gotovinskog ekvivalenta ako su neposredno unovčive uz beznačajan rizik smanjenja vrednosti.

Hartije od vrednosti kao gotovinski ekvivalenti, depoziti po viđenju i gotovina procenjuju se po nominalnoj vrednosti.

Plemeniti metali i predmeti od plemenitih metala procenjuju se u visini vrednosti izvedene iz cene plemenitih metala na svetskom tržištu.

Hartije od vrednosti, depoziti po viđenju i gotovina u stranoj valuti procenjuju se po srednjem kursu strane valute na dan sastavljanja finansijskih izveštaja.

9) Aktivna vremenska razgraničenja

Član 25

Na teret aktivnih vremenskih razgraničenja iskazuju se:

- 1) unapred plaćeni, odnosno fakturisani troškovi narednog perioda;
- 2) prihodi tekućeg perioda koji nisu mogli biti fakturisani, a za koje su nastali troškovi u tekućem periodu;
- 3) ostala aktivna vremenska razgraničenja.

2. Kapital i obaveze

1) Kapital

Član 26

Kapital čine osnovni kapital (akcijski kapital, udeli, ulozi, državni kapital, društveni kapital, zadružni kapital), ostali kapital, neuplaćeni upisani kapital, rezerve (emisiona premija, zakonske, statutarne, revalorizacione i druge rezerve), dobitak iz ranijih godina i dobitak iz tekuće godine, umanjen za porez na dobit.

Gubitak iz ranijih godina i gubitak iz tekuće godine predstavljaju ispravku vrednosti kapitala.

Kapital i gubitak unose se u finansijske izveštaje u nominalnom iznosu, odnosno u visini knjigovodstvene vrednosti.

2) Dugoročna rezervisanja

Član 27

Dugoročna rezervisanja predstavljaju obaveze za pokriće troškova i rizika proisteklih iz prethodnog poslovanja koji će se pojaviti u narednim godinama, a odnose se naročito na:

- 1) rezervisanja za troškove u garantnom roku;
- 2) rezervisanja za obnavljanje prirodnih bogatstava;
- 3) rezervisanja za zadržane kaucije i depozite;
- 4) rezervisanja za ostale verovatne troškove koji će nastati, a odnose se na sadašnje učinke (rezervisanja za sudske sporove, za izdate garancije i druga jemstva i druga rezervisanja).

Dugoročna rezervisanja iz stava 1. ovog člana procenjuju se u visini očekivanih izdataka po osnovu budućih obaveza.

Procenjivanje dugoročnih rezervisanja vrši se na osnovu verodostojne tehničke, knjigovodstvene i druge dokumentacije, na način uređen opštim aktom poslovnog subjekta.

Član 28

Nastali izdaci po osnovu izvršenih dugoročnih rezervisanja terete iznos rezervisanja.

Izdaci preko iznosa izvršenih rezervisanja iskazuju se kao rashodi, a neiskorišćeni deo rezervisanja se ukida i iskazuje kao prihod.

3) Obaveze

Član 29

Dugoročnim obavezama smatraju se obaveze prema matičnim, zavisnim i drugim povezanim pravnim licima, obaveze po dugoročnim kreditima i zajmovima, obaveze po hartijama od vrednosti i ostale dugoročne obaveze, koje dospevaju u roku dužem od godinu dana od dana činidbe, odnosno od dana sastavljanja finansijskih izveštaja.

Kratkoročnim obavezama smatraju se obaveze koje dospevaju u roku do godinu dana, od dana činidbe, odnosno od dana sastavljanja finansijskih izveštaja.

Deo dugoročnih obaveza koji dospeva u roku kraćem od godinu dana od dana sastavljanja finansijskih izveštaja, iskazuje se kao kratkoročna obaveza.

Obaveze se procenjuju u visini nominalne vrednosti proistekle iz odgovarajuće poslovne i finansijske transakcije, prema verodostojnim ispravama.

Obaveze u stranoj valuti, kao i obaveze sa valutnom klauzulom, procenjuju se po srednjem kursu strane valute na dan sastavljanja finansijskih izveštaja.

Član 30

Obaveze kod kojih je istekao rok zastarelosti unose se u ostale prihode.

Obaveze po osnovu hartija od vrednosti iskazuju se zajedno sa kamatom koja je obračunata do dana sastavljanja finansijskih izveštaja.

Kamata za buduće periode nakon dana sastavljanja finansijskih izveštaja ne iskazuje se u bilansu stanja.

4) Pasivna vremenska razgraničenja

Član 31

U okviru pasivnih vremenskih razgraničenja iskazuju se unapred naplaćeni, odnosno obračunati prihodi i troškovi tekućeg perioda za koje nije primljena isprava ili kad obaveza plaćanja nastaje u budućem periodu.

U okviru pasivnih vremenskih razgraničenja iskazuju se odloženi prihodi i primljene donacije sa namenom utvrđenom ugovorom.

Donacije namenjene povećanju prihoda unose se u bilans uspeha u celini, osim iznosa koji prelazi ukupne rashode perioda kada su donacije primljene. Taj iznos se odlaže na pasivnim vremenskim razgraničenjima i iskazuje u prihodima u narednom obračunskom periodu.

Donacije namenjene investiranju i nabavkama stalne imovine, rezervnih delova i materijala iskazuju se u prihodima u skladu sa otpisima nabavljene stalne imovine i potrošnjom rezervnih delova i materijala.

IV PROCENJIVANJE POZICIJA BILANSA USPEHA

1. Poslovni prihodi i rashodi

Član 32

Poslovne prihode čine prihodi od prodaje robe, proizvoda i usluga, prihodi od aktiviranja učinaka, prihodi od subvencija, dotacija, regresa, kompenzacija i povraćaja dažbina po osnovu prodaje robe, proizvoda i usluga i drugi poslovni prihodi koji su obračunati u knjigovodstvenoj ispravi, nezavisno od vremena naplate.

Prihodi od prodaje robe, proizvoda i usluga priznaju se po fakturnoj vrednosti, po odbitku datih rabata i drugih popusta i poreza na dodatu vrednost.

Prihodima od aktiviranja učinaka smatraju se prihodi po osnovu upotrebe robe, proizvoda i usluga za nematerijalna ulaganja, osnovna sredstva, učešća u kapitalu, materijal, inventar i rezervne delove, prirast osnovnog stada i sopstveni transport radi nabavke materijala i robe, uključujući i troškove utovara, istovara i za reprezentaciju.

Prihodi iz stava 3. ovog člana vrednuju se i priznaju po ceni koštanja, koja obuhvata direktne troškove materijala i rada i alocirane opšte troškove proizvodnje.

Poslovni prihodi se na kraju obračunskog perioda uvećavaju ili umanjuju za promenu stanja zaliha nedovršene proizvodnje i gotovih proizvoda.

Član 33

Poslovne rashode čine rashodi direktnog materijala i robe i drugi poslovni rashodi (troškovi ostalog materijala, proizvodne usluge, rezervisanja, amortizacija, nematerijalni troškovi, porezi i doprinosi poslovnog subjekta nezavisni od rezultata, bruto zarade i ostali lični rashodi, nezavisno od momenta plaćanja).

Troškovi direktnog materijala i prodate robe vrednuju se i priznaju po nabavnoj vrednosti.

Troškovi zarada se iskazuju u visini stvarno obračunatih zarada.

Drugi poslovni rashodi se priznaju po fakturnoj vrednosti, odnosno vrednosti utvrđenoj na osnovu računovodstvene isprave.

2. Finansijski prihodi i rashodi

Član 34

Finansijske prihode čine prihodi od kamata, pozitivne kursne razlike, pozitivni efekti po osnovu valutne klauzule, dividende i ostali finansijski prihodi.

Prihodi od kamate se priznaju u iznosima obračunatim primenom ugovorene ili zatezne kamatne stope za korišćena sredstva od strane lica kome su sredstva data na raspolaganje do dana sastavljanja finansijskih izveštaja.

Prihodi od dividendi se priznaju u visini obračunatih, naplaćenih prihoda, odnosno u visini pripisanih dividendi osnovnom kapitalu.

Član 35

Finansijske rashode čine rashodi po osnovu kamata, negativne kursne razlike, negativni efekti po osnovu valutne klauzule, kao i ostali finansijski rashodi.

Rashodi kamata se iskazuju u iznosima obračunatim primenom ugovorene i zatezne kamatne stope za korišćena primljena sredstva do dana sastavljanja finansijskih izveštaja.

Ostali finansijski rashodi se iskazuju u visini isplaćenih iznosa.

3. Ostali prihodi i rashodi

Član 36

Dobici od prodaje nematerijalnih ulaganja i osnovnih sredstava, učešća u kapitalu, dobici od prodaje dugoročnih hartija od vrednosti, dobici od prodaje materijala, viškovi, prihodi od smanjenja obaveza, prihodi od naplaćenih otpisanih potraživanja, prihodi po osnovu efekata ugovorene zaštite od rizika, osim efekata po osnovu valutne klauzule, prihodi od ukidanja neiskorišćenih dugoročnih rezervisanja i ostali prihodi priznaju se po obračunatim iznosima zasnovanim na verodostojnoj dokumentaciji.

Prihode po osnovu usklađivanja vrednosti imovine čine pozitivni efekti po osnovu vrednosnog usklađivanja do iznosa ranije izvršenog obezvređenja nematerijalnih ulaganja, osnovnih sredstava, zaliha potraživanja i finansijskih plasmana, u skladu sa ovim pravilnikom.

Član 37

Gubici po osnovu prodaje i rashodovanja nematerijalnih ulaganja i osnovnih sredstava, gubici po osnovu prodaje dugoročnih hartija od vrednosti i učešća u kapitalu, gubici od prodaje materijala, manjkovi, rashodi po osnovu efekata ugovorene zaštite od rizika, osim efekata po osnovu valutne klauzule, rashodi direktnih otpisa potraživanja i rashodi po osnovu otpisa (rashodovanja) zaliha, priznaju se po obračunatim iznosima zasnovanim na verodostojnoj dokumentaciji.

Rashode po osnovu obezvređenja imovine čine negativni efekti po osnovu obezvređenja nematerijalnih ulaganja, osnovnih sredstava, zaliha i potraživanja i finansijskih plasmana, u skladu sa ovim pravilnikom.

Član 38

Poslovni subjekti dužni su da usklade vođenje poslovnih knjiga sa odredbama ovog pravilnika najkasnije na dan sastavljanja finansijskih izveštaja za 2006. godinu.

Član 39

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije".